

Landsbyskolernes bestyrelser er gået sammen om at lave et høringssvar vedr. "bedre muligheder for alle".

Når der i det efterfølgende refereres til "bestyrelsen", så vil det være dækkende for hhv. Gylling, Saksild, Hundslund og Hou.

Bestyrelsen anerkender den del af Odder Kommunes bekymring som går på, at der er stigende udgifter til specialområdet, og at området "sluger" en større og større del af det samlede budget til skoleområdet.

Sundhedsstyrelsen anslår, at ca. 15% af alle børn i Danmark under 18 lider af en psykisk sygdom. En del af disse, men ikke alle, vil derfor have behov for hjælp udover det tilbud som den almindelige folkeskole kan tilbyde for nuværende.

Det er bestyrelsens erfaring, der allerede i det nuværende system inkluderes en vis procentdel i klasserne på indskolings- og mellemtrinnet på landsbyskolerne – uden at skolerne har ekstra ressourcer at trække på. En del af forklaringen skal muligvis findes i, at der på mange årgange opereres med mindre klassekvotienter samt at personalet på de mindre skoler kender børnene på alle årgange bedre qua skolernes relativt begrænsede størrelser, både mht. fysiske rammer og samlede antal børn/voksne på matriklerne. Altså, med andre ord en mere overskuelig hverdag for de børn som har ekstra behov. Vi har erfaring med familier, der er flyttet til oplandsbyerne, fordi de har en forventning om, der her er bedre muligheder for, deres børn kan rummes. Vi oplever derfor et skyggetal i hvor mange børn, der reelt har brug for større i løbet af skolegangen, da vi på landsbyskolerne i forvejen rummer en del børn med udfordringer – udover dem, som henvises til specialområdet.

Det er bestyrelsens bekymring, at denne hårfine balance mellem den enkelte elevs trivsel og klassernes evne til at rumme dem som har anderledes behov vil kunne knække, hvis der i de enkelte nuværende klasser sker en tilbageførsel af børn med særlige behov – børn som i øvrigt ofte har været i klasserne inden de blev visiteret til specialtilbuddet. Landsbyskolerne har som udgangspunkt kun et klassetrin på hver årgang, og vil derfor i meget ringe grad kunne placere de enkelte elever i en anden gruppe, end den de allerede på et tidligere tidspunkt har været i. Der opereres ligeledes med en mindre personalegruppe, og dermed er der ikke samme mulighed for at dele børn op i forskellige grupper, som det vil være på de større skoler. Der vil derfor være stor risiko for, at de børn som "kommer tilbage" til landsbyskolerne allerede en gang har været i nøjagtig den samme gruppe, som de nu kommer tilbage til, og som de i første omgang slet ikke kunne trives i. Ligeledes står der et personale som har sendt et barn videre fordi man ikke kunne tilbyde det, der var brug for – og som nu kan stå i en situation hvor man skal tage de børn tilbage. De børn og det personale skal ikke stå i samme situation uden at noget har ændret sig (rammer, personaleressourcer, økonomi mm.) Man skal være meget varsom med at flytte børn som allerede har en klasse og et socialt fællesskab i det nuværende tilbud, hvis man ønsker at disse børn også fremadrettet skal trives. Bemærk også, disse børn er nogen af de svageste grupper vi har i samfundet, nogen som kræver beskyttelse ud over normalen.

Desuden er landsbyskolerne karakteriseret ved at have begrænsede fysiske rammer. Der er ikke mange ekstra lokaler, ej heller mange muligheder for at placere børn som har brug for at blive skærmet i et roligt hjørne eller krog. Behovet for disse små "aflastnings" kroge er allerede nu under pres, og det bliver absolut ikke nemmere at håndtere, hvis behovet for disse kroge stiger.

Selvom der lægges op til at der følger økonomi med tilbage til skolerne, så tror bestyrelsen ikke, at det er nok til at dække behovet. Kommer en klasse først i mistrivsel, stiger behovet for 2-lærer ordning, mellemformer og andre tiltag eksplosivt, og risikoen for at de såkaldt ressourcestærke forældre trækker deres børn ud øges markant. Vi ønsker i bestyrelsen, at der skal tilføres økonomi til at skabe de rigtige rammer før projektet går i gang, så skolerne er rustet til at rumme flere børn. Vi ønsker ligeledes, at der ved beregningen af tildeling af midler, tages højde for de små skolars manglende stordriftsfordele som nævnt tidligere – mindre personalegruppe, kun et spor på hver årgang, mindre fysiske rammer. Landsbyskolerne er mindre fleksible end de store skoler og dermed mere sårbare, når det kommer til at nytænke rammerne for skoledagen.

Hvis der fremadrettet skal inkluderes flere, er der nu mere end nogensinde brug for at de enkelte personaler og klasser kan hente sparring og udvikling på konkrete udfordringer i klasserne. Bestyrelsen ser derfor med bekymring på, at antallet af læringskonsulenter der kan sparreres med på centralt hold, allerede reduceres med virkning fra nytår.

Bestyrelsen stiller sig uforstående over for, at man fra central side ikke har set på, om den nuværende organisation på specialområdet kan effektiviseres. Bruges ressourcerne fornuftigt i nuværende tilbud, eller kan der gøres noget internt i den nuværende "special-tilbuds-organisation" som gør, at man "kører lidt længere på literen.....". Bestyrelsen mener, der med fordel kan laves en analyse af dette specifikke område, for på den måde at skabe et overblik, før end hele almenområdet rykkes op med roden. Måske er det muligt at hente en pulje penge fra specialområdet, til bedre at kunne gennemføre BMA, ved her at spare på almindelige omkostninger, som det gøres i alment regi. Hvis vi kigger mod Aarhus kommune, er omkostningerne pr specialelev markant lavere end i Odder, hvilket tyder på, der kan hentes økonomi fra specialområdet.

Overordnet set vil bestyrelsen gerne foreslå, man gør følgende:

Behold det nuværende tilbud for de elever som benytter tilbuddet for nuværende, men begræns tilgangen til specialområdet.

Hvis man begrænser tilgangen, og samtidigt investerer i at opgradere personalets kompetencer i den nuværende folkeskole, vil skolen fremadrettet bedre kunne rumme flere børn med specialbehov – altså udover dem som allerede rummes i dag. Men det kræver, man fremadrettet tør prioritere området sådan at både mellemformer, 2-lærerordninger, alternative læringsformer og andre tiltag har plads, også økonomisk til at kunne virke, også på kommunens små skoler, hvor vi ikke oplever stordriftsfordele som dem byskolerne i højere grad kan drage nytte af. Vi ønsker økonomien skal gå forud for projektet start, og at der bliver sat midler af til mere efteruddannelse af personale indkøb af inventar til at skabe de fysiske rammer, projektet kræver samt mere ledelsestid. Det er altafgørende at der tilføres ledelse til skolerne. Ikke centralt men lokalt. Der hvor det skal fungere i dagligdagen. Flere elever og øget forældrekontakt kræver mere ledelse. Det gør ændret struktur, processer og arbejdsgange også. Ledelsen skal også sikre opfølgning og evaluering. Der er i forvejen skåret i ledelsestid, det skal som minimum tilbage, men det siger sig selv at der skal mere til.

Man kan ikke øge antallet af specialelever i almentilbuddet uden at investere i kompetencer og fleksibilitet, og hvis man alligevel gør det, er vi i bestyrelsen bange for at vi taber rigtig meget mere, end man vinder økonomisk, derfor:

- Sørg for at indfase tiltagene over længere tid.
- Sørg for at de enkelte skoleledere har økonomi til at efteruddanne personalet, og følg op på at det bliver gjort.
- Sørg for at inddrage forældrene, sådan at det er en opgave "vi" har, og ikke noget som bliver påduttet fra central side. Altså, skab ejerskab for forandringen i forældregruppen. Vi ønsker en klar kommunikationsplan, så personalet får hjælp til at gøre projektet spiseligt for forældregruppen. Vi ser gerne, der kommer fagfolk ind over, som kan understøtte fortælling om, hvorfor BMA er den rigtige vej at gå.

I bestyrelsen har vi desuden et ønske om, der løbende skal evalueres på BMA, så udfordringer i projektet hurtigt bliver lokaliseret, og der løbende kan tilpasses. På den måde mener vi, risikoen for at tabe børn og personale på gulvet mindskes. Vi ønsker ligeledes en plan for, hvad der sker, hvis en skole knækker under dette – hvem samler op, hvad sker der af konkrete tiltag, hvis en skole oplever elev- eller personaleflugt? Vi ønsker en plan tiltag, der kan sættes i værk, hvis en skole bliver særligt presset.